

298

D E K R E T

z dnia 13 września 1946 r.

o rozgraniczeniu nieruchomości.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Rozgraniczenie nieruchomości polega na oznaczeniu granic, t. j. na określeniu położenia punktów i linii granicznych, utrwaleniu ich na gruncie oraz sporządzeniu odpowiednich dokumentów.

Art. 2. 1. Rozgraniczenie przeprowadza się:

- 1) z urzędu,
- 2) na wniosek osób zainteresowanych.

2. Z urzędu przeprowadza się rozgraniczenie przy:

- 1) pomiarach osiedli lub ich części,
- 2) wywłaszczeniu lub odstąpieniu gruntów na potrzeby użyteczności publicznej,
- 3) przeprowadzaniu scaleń lub parcelacji nieruchomości i w związku z przebudową ustroju rolnego,
- 4) zakładaniu i przeprowadzeniu katastru gruntowego i budynkowego,
- 5) ustanawianiu prawa zabudowy oraz
- 6) urządzaniu gospodarstwa leśnego.

3. Po upływie lat 10 od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu wszelkie nieruchomości mogą być rozgraniczone z urzędu także w przypadkach nie wymienionych w ust. 2.

Art. 3. Do rozgraniczenia nieruchomości właściwe są władze miernicze, o ile przepisy niniejszego dekretu nie stanowią inaczej.

Art. 4. 1. Postępowanie rozgraniczeniowe wszczyna powiatowa władza miernicza, o ile przepisy niniejszego dekretu nie stanowią inaczej.

2. Powiatowa władza miernicza wydaje decyzję o wszczęciu postępowania rozgraniczeniowego. Decyzja ta winna być stronom podana do wiadomości.

3. Decyzja o wszczęciu postępowania rozgraniczeniowego jest niezaskarżalna.

4. Decyzja właściwych władz o wszczęciu na określonych obszarach przebudowy ustroju rolnego lub wywłaszczeniowego zastępuje decyzję o wszczęciu postępowania rozgraniczeniowego.

Art. 5. 1. Niezwłocznie po wszczęciu postępowania rozgraniczeniowego powiatowa władza

miernicza wyznaczy do przeprowadzania czynności ustalenia granic mierniczego, który:

1) wzywa strony do stawienia się na gruncie w terminie wskazanym, nie wcześniej jednak, jak po 7 dniach od daty doręczenia wezwania; jeżeli stroną jest osoba prawna prawa publicznego, termin nie może być krótszy od dni 14-tu; strony powinny przedstawić w terminie wyznaczonym posiadane dokumenty dotyczące gruntów podlegających rozgraniczeniu;

2) przeprowadza badanie na gruncie w obecności stron;

3) oznacza i utrwała granice na gruncie oraz sporządza protokół graniczny, akt ugody i dowody pomiarowe; w razie sporu mierniczy utrwała granice prowizorycznie według stanu posiadania oraz według dokumentów i wskazań stron i zaznacza je na planie.

2. Nie utrwała się granic, które mają ulec zmianie w toku prac regulacyjnych.

3. Niestawiennictwo stron mimo wezwania nie wstrzymuje czynności mierniczego.

4. W razie usprawiedliwionego niestawiennictwa wezwanej strony mierniczy odracza czynności do czasu ustania przeszkody lub wyznaczenia przedstawiciela — nie dłużej jednak niż na okres 1 miesiąca.

5. Przepis ust. 4 nie ma zastosowania w przypadku przeprowadzania rozgraniczeń dla potrzeb przebudowy ustroju rolnego.

6. Wspólnotę gruntową reprezentuje dwóch przedstawicieli, wybranych zwykłą większością głosów na ogólnym zebraniu uczestników.

7. Osoby, nie mające pełnej zdolności do działań prawnych, zaginionych i nieobecnych reprezentują przedstawiciele ustawowi.

Art. 6. 1. Przy ustalaniu granic bierze się pod uwagę znaki, ślady graniczne, odpowiednie plany i dokumenty oraz punkty dowiązania.

2. Jeżeli brak jest danych, wymienionych w ust. 1, lub są one niewystarczające albo sprzeczne, ustala się granicę na mocy zgodnego oświadczenia obu stron lub jednej strony, gdy druga strona w toku postępowania oświadczenia nie złoży.

3. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi

ministrami, określi, jakie plany i dokumenty mają moc dowodową przy ustalaniu granic.

Art. 7. 1. W przypadku sporu co do ustalenia granic mierniczy skłania strony do ugody.

2. Ugody zawarte przed mierniczym, dokonującym czynności ustalenia granic, posiadają moc ugód sądowych.

3. Jeżeli do ugody nie dojdzie, powiatowa władza miernicza przekazuje z urzędu sądowi sprawę wraz z opinią.

4. Spory graniczne w toku przebudowy ustroju rolnego rozstrzygają ostatecznie władze, dokonujące tej przebudowy.

Art. 8. 1. Po dokonaniu czynności, wymienionych w art. 4—6, powiatowa władza miernicza orzeka o rozgraniczeniu.

2. Na obszarach, objętych przebudową ustroju rolnego, orzeczenia właściwych władz kończące postępowanie zastępują orzeczenia o rozgraniczeniu.

Art. 9. Do postępowania rozgraniczeniowego przed władzami mierniczymi stosuje się przepisy o postępowaniu administracyjnym, o ile przepisy niniejszego dekretu nie stanowią inaczej.

Art. 10. 1. Mierniczkowie przysięgli, dokonujący ustalenia granic na wezwanie zainteresowanych, są upoważnieni do dokonania tych czynności w trybie przepisów art. 5, 6 i 7 ust. 1 i 2 bez zachowania przepisu art. 4.

2. W przypadkach, określonych w ust. 1, mierniczkowie przysięgli po dokonaniu czynności ustalenia granic lub stwierdzeniu sporu składają sporządzone dokumenty powiatowej władzy mierniczej, która przeprowadza dalsze postępowanie.

Art. 11. Prawomocne orzeczenia władzy mierniczej o rozgraniczeniu wydane w trybie niniejszego dekretu mają moc wyroków sądowych.

Art. 12. 1. Dorozgraniczenia nieruchomości na obszarach objętych przebudową ustroju rolnego właściwe są władze dokonujące przebudowy.

2. W postępowaniu przed tymi władzami stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, 6, 7 ust. 1 i 2, 11 i 13.

Art. 13. 1. Czynności nadzorcze w postępowaniu rozgraniczeniowym wykonuje władza miernicza bezpłatnie.

2. Za pozostałe czynności mogą być pobrane opłaty, których wysokość i sposób pobierania określi rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 14. 1. Do właściwości sądów należą sprawy, przekazane przez powiatową władzę

mierniczą, w których przed mierniczym nie dojdzie do ugody (art. 7 ust. 3).

2. Do postępowania sądowego stosuje się przepisy kodeksu postępowania niespornego z tą zmianą, iż sądem właściwym miejscowo jest sąd grodzki miejsca położenia nieruchomości.

Art. 15. Sąd, przed którym toczy się sprawa o własność lub o wydanie nieruchomości albo jej części, właściwym jest także do przeprowadzenia rozgraniczenia, jeżeli ustalenie granic jest potrzebne do rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy. W tym przypadku sąd zamieści w sentencji wyroku także rozstrzygnięcie o rozgraniczeniu.

Art. 16. Za przeprowadzenie postępowania sądowego w sprawach o rozgraniczenie pobiera się opłatę w wysokości od 100 do 500 złotych. Opłatę tę określi sąd z urzędu w orzeczeniu kończącym postępowanie w I-szej instancji. Poza tym stosuje się przepisy o kosztach sądowych.

Art. 17. Wykonanie orzeczeń sądowych o rozgraniczeniu nieruchomości odbywa się z udziałem mierniczego, wyznaczonego przez powiatową władzę mierniczą.

Art. 18. Ustalone przy rozgraniczeniu granice nieruchomości winny być ujawnione w księgach wieczystych (hipotecznych, gruntowych).

Art. 19. Przepisy niniejszego dekretu nie mają zastosowania do odgraniczenia pól górniczych.

Art. 20. 1. Znaki graniczne winny być ochraniające przez posiadaczy gruntów oraz przez miejscowe władze.

2. O uszkodzeniu, zniszczeniu lub przesunięciu znaków granicznych posiadacze gruntów obowiązani są zawiadomić miejscowe władze.

Art. 21. 1. Posiadacze gruntów winni niezwłocznie zawiadomić władzę w ciągu 7 dni od daty stwierdzenia przez nich uszkodzenia, zniszczenia lub przesunięcia znaków granicznych ulegają w drodze administracyjnej karze aresztu do 3 tygodni lub grzywny do wysokości 1.000 zł.

2. Winni uszkodzenia, zniszczenia lub przesunięcia znaków granicznych, niezależnie od odpowiedzialności karnej, ponoszą koszty wznowienia tych znaków. Koszty te ustala powiatowa władza miernicza według rzeczywistej ich wysokości.

Art. 22. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Sprawiedliwości, Administracji Publicznej, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych i Ziemi Odzyskanych.

Art. 23. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Równocześnie tracą moc dotychczas obowiązujące przepisy, dotyczące przedmiotów unormowanych w niniejszym dekreście. W szczególności tracą moc:

- 1) załącznik I do uwagi I art. 1400 ustawy postępowania cywilnego z 1864 r. utrzymany w mocy art. XVII § 1 pkt 9) przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego i art. XVII § 7 pkt 2) tychże przepisów;
- 2) §§ 850—853 kodeksu cywilnego austriackiego oraz rozporządzenia ces. z dnia 22 lipca 1915 r. o odnowieniu i sprostowaniu granic — (Dz. u. p. austr. Nr 208), utrzymane w mocy art. XXVII pkt 7) przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;
- 3) §§ 919 i 920 kodeksu cywilnego niemieckiego;
- 4) ustawa z dnia 9 marca 1934 r. o ustaleniu granic nieruchomości ziemskich

przy przebudowie ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 319);

- 5) art. XLVII przepisów wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym w części dotyczącej sprostowania granic.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

w/z Prezes Rady Ministrów

i Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

Minister Administracji Publicznej:

Władysław Kiernik

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Bolesław Podedworny